

เข้าใจหัวอก..ผู้นำ

นำเสนอเมื่อ : 13 มี.ค. 2552

ธรรมชาติของผู้นำในสถานการณ์ฉุกเฉิน

ผู้นำนั้นมีความสำคัญในสังคมเป็นอย่างยิ่ง การกระทำใดๆของผู้นำล้วนมีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในสังคมไม่โดยตรงก็โดยอ้อม ความรับผิดชอบของผู้นำจึงสูงยิ่ง **ความสงบสุขของสังคมย่อมอาศัยผู้นำเป็นหลัก** ทั้งในเรื่องการสร้าง การรักษา และการปฏิบัติเป็นแบบอย่าง **หากผู้นำในสังคมใดไม่ใส่ใจในการสร้างความสงบสุข การรักษาความสงบสุข และการปฏิบัติเป็นแบบอย่างในการสร้างและการรักษาความสงบสุขแล้ว สังคมนั้นก็ยากที่จะเกิดความสงบสุขที่แท้จริงขึ้นมาได้**

ในช่วงเวลาอันวิกฤติ ไม่ว่าจะวิกฤติด้วยเหตุใด จะเป็นเหตุจากธรรมชาติหรือเหตุจากการกระทำของมนุษย์ก็ตาม ผู้นำมีความจำเป็นอย่างยิ่งยวดที่จะแสดงบทบาทในการแก้ไขปัญหาโดยอาศัยหลักการอันถูกต้อง เหมาะสม เพื่อประโยชน์ของหมู่ชนในสังคม การที่ผู้นำจะสามารถดำเนินบทบาทได้อย่างถูกต้องเหมาะสมนั้นย่อมต้องอาศัยความกล้าหาญ ผู้นำที่จะมีความกล้าหาญโดยอ้อมต้องมีหลักธรรมของการเป็นผู้นำนั้น

ธรรมสำหรับผู้นำที่ว่านี้คือ **พรหมวิหารธรรม** หรือที่รู้จักกันว่า **พรหมวิหารสี่** คือธรรมของผู้เป็นใหญ่ และผู้เป็นใหญ่ก็คือผู้นำ ที่มีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ตามคือสมาชิกในสังคมนั่นเอง

ขอทบทวนพรหมวิหาร 4 ข้ออีกครั้งหนึ่งดังนี้

เมตตา คือความรัก ผู้นำที่มีความรักประชาชน หรือสมาชิกในองค์กร ย่อมมีความปรารถนาที่จะทำสิ่งดีๆ มีประโยชน์และความสุขแก่ประชาชนโดยถ้วนทั่ว

กรุณา คือ ความสงสาร ผู้นำที่มีความรักแล้ว ย่อมจะมีความสงสาร เห็นอกเห็นใจ ในความทุกข์ ความลำบากของประชาชน หาหนทางที่จะขจัดทุกข์ สร้างสุข ให้เกิดขึ้น

มุทิตา คือ ความยินดี ผู้นำที่มีเมตตา กรุณา ย่อมจะมีความยินดีในความสำเร็จ ความสุข ของประชาชน แม้ผู้ที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของตนได้รับการยอมรับการนิยมนยกย่องเกินตน ผู้นำย่อมต้องมีจิตใจที่ยินดี ไม่อิจฉาริษยา หมั่นใส่ พร้อมที่จะสนับสนุนความดีนั้น นี่เป็นมุทิตาของผู้นำ

อุเบกขา คือ การวางเฉย ผู้นำที่มี ความรัก ความเมตตา ความกรุณา ย่อมมีการวางเฉยในสิ่งที่สมควร **การวางเฉยไม่ใช่การนิ่งเฉย** หรือ ทอดธุระในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น ประชาชนเกิดความทุกข์ยากแล้ววางเฉย แบบนี้มีไว้ จะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือเต็มที่ทุกวิถีทาง แต่ การวางเฉยของผู้นำ ย่อมเป็นการวางเฉยจากคุณความล้ำเอียง หากเกิดเหตุการณ์ความขัดแย้งกันขึ้นในสังคมหรือองค์กร ผู้นำต้องวางเฉยไม่ลำเอียงเข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด จำต้องแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยความเป็นกลางและเป็นธรรมที่สุด ไม่เข้าข้างคนผิด...ปล่อยคนชั่วลอยนวล...